

CURIERUL SANITAS

Buletin informativ al Federației Sindicale „SĂNĂTATEA” din Moldova

Nr.1 (129)
Aprilie, 2018

ȘEDIȚA ÎN PLEN A CONSILIULUI REPUBLICAN AL FEDERAȚIEI SINDICALE „SĂNĂTATEA”

La 30 martie curent, a avut loc ședința în plen a Consiliului Republican al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, la lucrările căreia au participat membrii Consiliului Republican și ai Comisiei de cenzori.

La eveniment au fost prezenți dna Valentina Stratan, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, dna Aliona Serbulenco, secretar de stat, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, dl Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, dl Iurie Osoianu, vicedirector al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

În cadrul ședinței au fost examinate următoarele subiecte:

1. Cu privire la confirmarea împuternicirilor noilor membri ai Consiliului Republican al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova.
2. Cu privire la Raportul anual 2017: realizări, probleme, soluții.
3. Cu privire la raportul Comisiei de cenzori ai Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova privind activitatea în anul 2017.
4. Cu privire la aprobarea bugetului sindical pe anul 2018.

Teze
din discursurile
vorbitorilor

(pag. 2-10)

Programul de
activitate al
Federației Sindicale
„Sănătatea” pentru
anul 2018

(pag.11-13)

Convenția colectivă
– garanția
drepturilor
angajaților, membri
de sindicat din
sectorul sănătății

(pag. 14-15)

Sanțiuni
administrative
pentru agresiunea
lucrătorilor
medicali

(pag. 16)

TEZE

DIN RAPORTUL DLUI AUREL POPOVICI, PREȘEDINTELE FEDERAȚIEI SINDICALE „SĂNĂTATEA” DIN MOLDOVA

Activitatea Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova în anul 2017 a fost orientată spre realizarea prevederilor strategice pentru anii 2015-2020, adoptate de către Congresul VI, din 29 mai 2015, care au drept scop primordial dezvoltarea sistemului de sănătate din Republica Moldova, consolidarea Sindicatului prin fortificarea unității și solidarității membrilor de sindicat.

FINANȚAREA SISTEMULUI SĂNĂTĂȚII

Întru asigurarea finanțării unităților medicale conform

necesităților și pentru a garanta populației servicii medicale de înaltă calitate au fost înaintate conducerii Republicii Moldova Revendicări, printre care: modificarea Legii nr.1585 din 27.02.1998 „Cu privire la asigurările obligatorii de asistență medicală”; calcularea mărimii primei de asigurare în formă de sumă fixă egală pentru toate categoriile de persoane asigurate; transferarea din Bugetul de stat în Fondul asigurării obligatorii de asistență medicală a mijloacelor financiare în vederea asigurării categoriilor de persoane pentru care Guvernul are obligațiunea de a oferi asigurări calculate în funcție de mărimea primei de asigurare estimată în sumă fixă etc.

Rămâne nesoluționată problema ce ține de acoperirea tuturor cheltuielilor asigurării medicale a categoriilor de cetățeni pentru care statul și-a asumat angajamentul. Astfel, transferurile de la Bugetul de stat în Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală scade din an în an. Prin urmare, statul continuă să pună pe seama Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și a instituțiilor medicale o parte din cheltuielile pentru tratamentul acestor categorii de cetățeni, cu toate că el s-a obligat să-și onoreze angajamentul de rigoare.

Legea nr.1593-XV din 26.12.2002 „Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală” prevede negocierea anuală de către partenerii sociali (nivel național) și stabilirea mărimii primelor calcu-

late procentual și în sume fixe. Cu regret, prima de asigurare în formă de contribuție procentuală este înghețată la nivelul anului 2015, iar cea evaluată în sume fixe, nu s-a modificat din anul 2014. Federația Sindicală „Sănătatea” propune să fie aplicată metoda indexării anuale a primei de asigurare în funcție de creșterea economiei și respectiv, a salariului nominal prognozat.

Un rol foarte important în finanțarea instituțiilor medicale îi revine Administrației Publice Locale (APL), stipulat în Legea nr.436 din 28.12.2006 „Privind administrația

publică locală”. Însă, APL nu-și onorează obligațiunile. În acest context, este necesar de modificat legea ca fondatorul să fie obligat să participe la finanțarea instituțiilor medicale.

OBIECTIVE

1. Gestionarea eficientă și transparentă a mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale unității.
3. Negocierea cu administrația publică locală privind participarea mai activă a acesteia la asigurarea bunei funcționări a unităților medicale;
4. Examinarea la adunări/conferințe sindicale, cel puțin o dată în an, a situației economico-financiare a unității și întreprinderea acțiunilor concrete pentru utilizarea eficientă și transparentă a mijloacelor financiare alocate.

RESURSELE UMANE DIN SĂNĂTATE

Domeniul resurselor umane din sănătate este declarat unul prioritar la nivel mondial, regional și național. Această evaluare este consfințită și de Strategia de dezvoltare a resurselor umane din sistemul sănătății pentru anii 2016-2025, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.452 din 15.04.2016.

La 1 ianuarie 2018, în Republica Moldova activau 10285 medici și 20380 lucrători medicali cu studii medii. Asigurarea la 10 mii locuitori constituie 28,9 medici și 57,3 lucrători medicali cu studii medii.

Avem un indice de descreștere a gradului de asigurare cu lucrători medicali comparativ cu anii precedenți.

Migrația medicală este un fenomen care continuă să perturbeze sistemul sănătății. Nivelul neadecvat de salarizare, condițiile neconforme de muncă și de trai sporesc exodul lucrătorilor din sistemul sănătății.

Biroul Executiv al Federației Sindicale „Sănătatea” pledează pentru ca organizațiile sindicale, de comun cu partenerii sociali, să depună eforturi comune pentru identificarea mecanismelor de retenție a personalului angajat în instituțiile medico-sanitare publice.

Modelul existent de acordare a facilităților tinerilor specialiști, prevăzut doar pentru cei care se angajează în câmpul muncii în mediul rural, este ineficient și neatractiv, în opinia beneficiarilor, cu toate că sumele alocațiilor financiare au crescut cu 50%. Anumite acțiuni întreprind și administrațiile publice locale (se oferă spațiu locativ, terenuri pentru construcția caselor etc.). Cu toate acestea, exodul continuă.

Paralel cu migrația, o problemă extrem de importantă pentru sistemul de sănătate o constituie îmbătrânirea cadrelor medicale.

OBIECTIVE

1. Adoptarea, la nivel național, a unui Program de susținere social-economică a tinerilor specialiști încadrați în câmpul muncii urban sau rural.
2. Elaborarea mecanismului de stabilire a necesităților de personal în baza indicatorilor de sănătate, solicitării asistenței medicale și perspectivelor de dezvoltare a instituțiilor.
3. Menținerea, fortificarea și diversificarea surselor financiare alocate și colectate pentru învățământul medical, axat pe finalități de studii și dobândirea competențelor.
4. A propune Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, de a permite unităților medicale reprofilarea și instruirea personalului de funcție pe anumite specialități similare și conexe, astfel încât salarii să aibă posibilitatea de a exercita obligativități suplimentare cu remunerare respectivă.

PROTECȚIA SALARIULUI, INDEMNIZAȚIILOR ȘI ALTOR VENITURI

În perioada de referință, Federația Sindicală „Sănătatea” a întreprins diverse acțiuni în rezultatul cărora salariul mediu lunar al unui angajat din domeniul sănătății a crescut cu 624,4 lei sau cu 12,5 la

sută. Majoritatea angajaților au beneficiat de ajutor material și premiere, nu s-au admis restanțe la plata salariilor. Cazurile de remunerare incorectă au fost remediate, în majoritatea absolută a unităților, salariile au fost achitate prioritar față de celelalte tipuri de plăți. Plata muncii suplimentare s-a efectuat conform prevederilor Convenției colective nivel de ramură. Totodată, mai există instituții medicale în care conducătorii n-au achitat suplimentul pentru îndeplinirea indicatorilor de performanță. Considerăm că este o încălcare gravă a legislației privind salarizarea angajaților, iar responsabilitatea directă revine conducătorilor din aceste instituții.

De o importanță majoră este aplicarea cotelor negociate de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Compania Națională de Asigurări în Medicină și Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova. Este o normă bună, dar nu întotdeauna se respectă.

Ca formă de susținere materială și stimulare a muncii performante, legislația prevede acordarea obligatorie a ajutorului material și premierea angajaților. Este regretabil că în unele instituții această normă nu se respectă.

Conform legislației, conducătorii unităților sunt obligați să planifice în devizele de venituri și cheltuieli mijloace financiare în mărime de 0,15 la sută raportat la fondul de salarizare pentru soluționarea problemelor salariaților.

OBIECTIVE

1. Federația Sindicală „Sănătatea” în comun cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Compania Națională de Asigurări în Medicină vor informa permanent conducerea de vârf a țării și populația, despre necesitatea finanțării mai semnificative a sistemului de sănătate.
2. Federația Sindicală „Sănătatea” va solicita Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale implementarea noului Regulament privind salarizarea lucrătorilor medicali care activează în instituțiile medicale finanțate din bugetul de stat.
3. Organizațiile sindicale de toate nivelurile vor întreprinde acțiuni pentru a obține o majorare mai substanțială a salariilor prin: înaintarea propunerilor constructive la proiectele actelor normative care vizează finanțarea sectorului sănătății; negocierea și realizarea cotelor pentru plata muncii; obținerea contribuției mai substanțiale a administrației publice locale la finanțarea unităților medicale etc.

PARTENERIATUL SOCIAL ÎN SFERA MUNCII

Dialogul social constituie pentru partenerii sociali din sectorul sănătății o modalitate concretă de realizare a democrației economico-sociale.

Un astfel de exemplu este semnarea, la 31 ianuarie 2018, de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Federația Sindicală „Sănătatea” a Convenției colective (nivel de ramură) pe anii 2018-2021.

Conform datelor parvenite, se constată că în toate instituțiile medico-sanitare sunt încheiate contracte colective de muncă, în concordanță cu Convenția colectivă nivel de ramură.

Pe parcursul anului 2017, Federația Sindicală „Sănătatea” s-a implicat activ și constructiv în procesul de elaborare a proiectelor ce vizează dezvoltarea și reformarea sistemului ocrotirii sănătății, domeniul remunerării muncii, asigurările sociale, condițiile de muncă, perfecționarea legislației muncii etc.

Menționăm că sindicatul s-a opus vehement unor modificări ale Codului muncii, și anume: abrogarea alineatului 6 al articolului 33; completarea articolului 86 cu litera „y1”; modificarea articolului 87, alin. 1.

OBIECTIVE

1. *Conlucrarea activă cu partenerii de dialog social Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină, autoritățile publice locale și angajatorii.*

2. *Aplanarea conflictelor în colectivele de muncă în baza principiilor parteneriatului social.*

3. *Promovarea reprezentanților sindicatului în organele colegiale.*

SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ

Protejarea vieții, sănătății și integrității corporale în activitatea de muncă cotidiană trebuie să constituie obiectivul de bază al responsabililor de relațiile de muncă – angajator și reprezentanți ai lucrătorilor.

În majoritatea unităților din ramură au fost elaborate și adoptate planuri de protecție și prevenire, care, conform actelor normative trebuie să includă toate locurile de muncă cu riscuri profesionale, cât și activități de protecție tehnică, igienico-sanitară, organizatorică și de altă natură; termenele de executare și persoanele responsabile.

Conform prevederilor Convenției colective

(nivel de ramură), angajatorul este obligat să aloce în acest scop surse financiare în volum necesar, dar nu mai puțin de 2 la sută raportat la fondul de salarizare al Unității, surse care trebuie să fie prevăzute în Devizul anual de venituri și cheltuieli. În total pe ramură, doar în unele unități, s-a respectat această prevedere, iar peste 20 de instituții de nivel raional și republican n-au planificat surse financiare pentru realizarea activităților de protecție și prevenire.

OBIECTIVE

1. *Evaluarea factorilor de risc profesional la locurile de muncă.*

2. *Constituirea comitetelor pentru securitate și sănătate în muncă, aprobarea Regulamentelor de funcționare a acestora.*

3. *Instruirea reprezentanților salariaților cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă și membrilor comitetelor pentru securitate în muncă.*

4. *Asigurarea cu tratament sanatorial suplimentar din sursele disponibile ale bugetului Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova.*

ASISTENȚA JURIDICĂ

În anul 2017, conform datelor furnizate din colectivele de muncă, nu au avut loc acțiuni de protest, nu au fost raportate greve, mitinguri sau pichetări. Salariații au sesizat Federația Sindicală „Sănătatea”, prin intermediul petițiilor, audiențelor și consultărilor telefonice, inclusiv în cadrul întâlnirilor cu membrii colectivelor de muncă, despre cazurile de încălcare a drepturilor lor. Biroul Executiv s-a implicat prompt, reacționând la fiecare petiție și apariție a litigiilor individuale de muncă. Constatăm că în adresa comitetelor sindicale afiliate la Federația Sindicală „Sănătatea” au parvenit, pe parcursul anului de referință, circa 29550 de petiții. Executivul Federației Sindicale „Sănătatea” a fost sesizat direct de către 6935 de membri de sindicat. Am concluzionat că un număr mare de situații tensionate se iscă pe motiv de lipsă sau insuficiența comunicării sau chiar a informării eronate a salariaților.

OBIECTIVE

1. *Acordarea asistenței juridice gratuite membrilor de sindicat.*

2. *Contribuirea la remedierea și aplanarea extrajudiciară a litigiilor individuale și conflictelor colective de muncă.*

3. *Consultarea membrilor de sindicat pe toate procedurile cu privire la litigiile individuale și conflictele colective de muncă.*

APARTENENȚA LA SINDICAT ȘI RESPECTAREA PREVEDERILOR STATUTARE

Consolidarea organizațiilor sindicale și perfecționarea activității organizatorice a fost, este și va fi un obiectiv primordial al Federației Sindicale „Sănătatea”, care joacă un rol important în dezvoltarea și modernizarea Sindicatului.

Conform structurii organizatorice a Federației Sindicale „Sănătatea”, la 1 ianuarie 2018 activau 274 organizații sindicale primare, inclusiv 32 organizații sindicale raionale, 32 asociații sindicale raionale din asistența medicală primară, 43 organizații sindicale primare din instituțiile republicane și 2 Consilii municipale.

La moment, putem afirma cu certitudine că instituirea asociațiilor sindicale raionale din asistența medicală primară și organizațiilor sindicale raionale ale Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova a decurs cu succes.

Afilierea la sindicat în majoritatea instituțiilor prezintă 85-95% din numărul total al salariaților. În total, la evidență în cele 274 organizații sindicale primare se află 43540 membri de sindicat.

OBIECTIVE

1. *Consolidarea structurii organizatorice a Federației „Sănătatea”.*

2. *Organizarea activităților de motivare a apartenenței la sindicat, menținerea și activizarea actualilor membri de sindicat.*

3. *Recrutarea de noi membri de sindicat și instituirea organizațiilor sindicale în unitățile de profil nou-create și în sectorul privat al medicinei.*

DREPTURILE ȘI GARANȚIILE SINDICATULUI – REPREZENTANT AL SALARIAȚILOR

Activitatea diversă a sindicatelor necesită un anumit sistem de garanții pentru a asigura funcționarea efectivă a organizațiilor sindicale, utilizarea reală a oportunităților disponibile pentru a proteja drepturile și interesele legitime ale membrilor de sindicat.

Și în anul 2017, în unitățile din sectorul sănătății drepturile și garanțiile sindicatului sunt recunoscute de către partenerii sociali de toate nivelurile.

Totuși, pe parcursul anului 2017, administrația unor unități medicale a limitat participarea liderilor

de sindicat în organele colegiale.

Unii lideri sindicali, însă, nu verifică respectarea actelor legislative și altor acte normative privind timpul de muncă și de odihnă; salarizarea; protecția muncii și condițiile de muncă, precum și executarea prevederilor actelor normative și nu inspectează subdiviziunile în care activează membrii de sindicat pentru a stabili corespunderea condițiilor de muncă normelor de protecție reglementate; nu prezintă propuneri angajatorului pentru soluționarea efectivă a problemelor de eliminare a neajunsurilor depistate etc.

OBIECTIVE

1. *Atenționarea liderilor sindicali și a conducătorilor unităților medicale privind obligativitatea respectării drepturilor și garanțiilor de activitate a organelor sindicale.*

2. *Instruirea liderilor sindicali în vederea asigurării funcționării efective a organizației sindicale.*

3. *Monitorizarea încălcărilor drepturilor sindicale și contracararea fenomenelor de acest gen.*

ACTIVITATEA EDUCAȚIONALĂ ȘI DE FORMARE SINDICALĂ

Dezvoltarea sistemului educațional este un alt obiectiv de bază al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, care a jucat un rol esențial în dezvoltarea și modernizarea sindicatului.

Consiliul Republican al Federației Sindicale „Sănătatea”, din 7 aprilie 2018, a adoptat obiectivele educaționale, care prevăd realizarea unui Program de formare de formatori. Întru realizarea acestui obiectiv Biroul Executiv al Federației „Sănătatea” a adoptat Statutul, Regulamentul de atestare a formatorului și Programul educațional.

Concomitent, a continuat Programul licențiat al Institutului Muncii „Parteneriatul social în sfera muncii”. Un rol important pentru Federația Sindicală „Sănătatea” l-a avut implementarea Proiectului PSI/FNV Mondial „Consolidarea dialogului social în Republica Moldova”.

Reprezentanții Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova au participat la diferite activități educaționale organizate la nivel național de către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, inclusiv la Școala sindicală, Programul „Formare de formatori”, perfecționare a formatorilor și a cadrelor sindicale etc.

OBIECTIVE

1. Consolidarea sistemului educațional al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova prin intensificarea educației sindicale la toate nivelurile, accentul fiind pus pe organizațiile sindicale primare din sectorul rural.

2. Finalizarea programului de formare de formatori, în comun cu Institutul Muncii și Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova.

3. Promovarea educației sindicale în rândul tinerilor membri de sindicat.

ACTIVITATEA INFORMAȚIONALĂ

Informarea sindicală este o parte esențială și indispensabilă a activității Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova. Rolul ei este deosebit de valoros în condițiile schimbărilor majore, incertitudinilor social-economice și politice, situațiilor dificile și complexe atât la nivel mondial, cât și național.

Activitățile de informare și comunicare cu publicul au fost organizate și desfășurate corespunzător

evenimentelor din ramura sănătății, dar și în conformitate cu cerințele activiștilor sindicali, membrilor de sindicat și ai societății medicale. Toate aceste imperative au fost realizabile prin intermediul paginii WEB a Federației „Sănătatea”. În paralel, a continuat procesul de informare a societății despre activitatea mișcării sindicale din sectorul sănătății prin intermediul agențiilor de știri, ziarelor și posturilor de radio.

OBIECTIVE

1. Organizarea și desfășurarea multidimensională a activităților informaționale.

2. Asigurarea fluxului informațional în cadrul Federației.

3. Editarea buletinului informativ „Curierul Sanitas”.

4. Monitorizarea funcționalității paginii WEB și completarea cu informații relevante și actuale a paginii de facebook.

TEZE

DIN DISCURSURILE VORBITORILOR

Valentina STRATAN,
deputat în Parlamentul Republicii Moldova

dar pe viitor sperăm ca aceste tichete să fie oferite și bugetarilor.

Nu mai puțin important este proiectul „Prima casă”, care dă posibilitate tinerilor să-și cumpere propriul apartament, cu o dobândă foarte mică și cu garanțarea factorului de risc de către Guvern.

O altă activitate de importanță majoră este proiectul „Nu agresați cadrele medicale!”. La inițiativa Federației „Sănătatea”, împreună cu dl Sîrbu am înregistrat acel proiect de lege. Ulterior, Codul contravențional a fost completat cu art.772 „Ultragierea lucrătorului medical”.

Un alt subiect este munca enormă pe care o fac medicii de familie. Ca rezultat al investițiilor făcute referitoare la indicatorii de performanță, consid-

erăm că 19 indicatori sunt prea mulți. De aceea, s-a negociat cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Compania Națională de Asigurări în Medicină și s-a constatat că vor rămâne doar 6.

Salariile lucrătorilor medicali încă rămân a fi mici, cu toate că medicii merită să fie salarizați la un alt nivel. La acest moment, lucrătorii medicali sunt în a doua categorie de salariați cărora li s-a instituit indexarea. Astfel, salariul angajaților din sectorul sănătății se va indexa cu 4,1%. La această etapă se discută proiectul de lege referitor la sistemul de salarizare pentru bugetari.

Recent, a fost lansat serviciul 112. Lucrurile nu stau pe loc, sunt investiții făcute și în sistemul de sănătate.

La capitolul asigurări medicale trebuie de revizuit numărul de categorii de persoane asigurate. Oare putem continua prin oferirea asigurărilor cu reducere de 50-75 la sută? Un cetățean își cumpără o poliță cu 1016 lei, dar primește servicii medicale în volum foarte mare. Ar trebui de revăzut și costul poliței de 4056 lei, sau poate cota procentuală să fie mai mică, pentru că povara fiscală pentru asigurarea medicală revine angajaților, în mărime de 57 la sută.

Aliona SERBULENCO,
secretar de stat, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

Salariul pentru medicii din

Republica Moldova permanent a fost un subiect mult prea durut. Un angajat din ramura sănătății din Moldova primește un salariu foarte mic comparativ cu unul din spațiul european, dar, alocările pentru o persoană într-o țară europeană este de circa 5 mii euro, pe când în Republica Moldova avem ce avem.

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale se ocupă de

politici de sănătate și nu finanțează sistemul de sănătate. Ministerul știe care este situația, de aceea duce tratative cu Ministerul Finanțelor, cu Compania Națională de Asigurări în Medicină. Trebuie să recunoaștem că sistemul de sănătate este afectat de câțiva viruși: finanțarea, salarizarea, migrația, asigurarea locurilor de muncă.

De fiecare dată, când apare o informație în sursele mass-media și este blamat doctorul, reprezentanții ministerului încep să reacționeze, să apere lucrătorul medical. Însă, problema doctorului este că nu are răbdare să asculte de ce a venit pacientul. Atitudinea aceasta se manifestă în sistemul de sănătate cu miile de petiții care sunt adresate Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Implementarea reformei din serviciul de sănătate publică a avut loc cu mai multe consultări la nivel de Parlament, Guvern, Sindicate, autoritățile administrației publice locale. S-a făcut regionalizarea serviciilor de laborator. A fost foarte complicat, dar s-a produs prima etapă a reformei. Acum, a avut loc cea de a doua, s-a creat Agenția Națională de Sănătate Publică. În rezultat, a avut loc 40% reduceri, care au fost din contul funcțiilor neocupate. Acele 39 de instituții medico-sanitare, inclusiv Centrul Național de Sănătate Publică, 36 centre de sănătate publică teritoriale, Centrul Național de Management în Sănătate și Centrul Național de Evaluare și Acreditare au fost comasate într-o singură instituție cu un singur director și 4 vicedirectori, unul dintre ei fiind inspector de stat în sănătate. Se creează 10 centre

de sănătate teritoriale cu oficii în teritoriile adiacente, în așa fel ca serviciile de sănătate publică să fie prestate în continuare și să corespundă acelor 10 operațiuni esențiale pe care astăzi le promovează Organizația Mondială a Sănătății. Se creează inspecția sau direcția de control pe verticală, unde vor fi toți funcționari publici. Medici-inspectorii instruiți în domeniu nu avem, de aceea avem un acord cu Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” să pregătim specialiști după formula 3-4 ani de pregătire, plus doi de masterat. Inspecția constituie doar 10-15 la sută din serviciul propriu-zis de sănătate publică, ceilalți vor fi pregătiți după formatul vechi, adică 6 ani de studiu medical în Universitate, plus doi de rezidențiat în domeniul bacteriologie, epidemiologie, nutriție etc.

Iurie OSOIANU,
vicedirector al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină

Anul 2017, pentru Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM) și Feder-

ația Sindicală „Sănătatea”, a fost unul de colaborare și conlucrare strânsă. A fost elaborat Regulamentul privind medicina de familie, care prevede finanțarea trimestrială și vine cu modificări contractuale a instituțiilor de asistență medicală primară. Totodată, prin acest act se extinde lista de medicamente compensate și se modifică sumele pentru medicamentele compensate. Ar trebui să menționăm finanțarea ritmică din partea Ministerului Finanțelor, transferul acelor sume care vin de la Guvern către CNAM, datorită cărora instituțiile medicale au primit o finanțare regulată pe parcursul anului și nu au fost rețineri la prevederile contractuale.

Totodată, pentru anul 2018, Compania Națională de Asigurări în Medicină susține politicile Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, care sunt îndreptate spre programe speciale. S-a investit și se mărește volumul de investiții în activitățile care dau rezultate vizibile.

În anul curent, se prevede îmbunătățirea sistemului informațional de programare la serviciile de înaltă performanță și de alegere individuală de către persoane a prestatorului de servicii medicale. Compania, având rolul de a procura servicii medicale, nu selectează tipul de instituție, publică sau privată. Important este ca serviciul să fie efectuat calitativ și în termeni.

În anul 2018 se va extinde lista serviciilor compensate și se va simplifica modul de raportare cu privire la realizarea indicatorilor de performanță pentru asistența medicală primară.

Trebuie să recunoaștem că instituțiile medicale nu sunt

suficient finanțate. Compania Națională de Asigurări în Medicină nu finanțează sistemul de sănătate ori o instituție concretă, ea procură servicii. În cazul dat, procurarea serviciilor depinde de sumele pe care le aprobă la nivel de legislație și care sunt stipulate în Programul unic.

Sergiu SAINCIUC,
vicepreședinte al
Confederației Naționale a
Sindicatelor din Moldova

Ministerul face politici, dar dacă nu sunt acoperite financiar, nu sunt structuri care să le doteze cu utilajul respectiv, personalul nu este calificat și motivat, aceste politici vor rămâne pe hârtie sau vor fi inefficient implementate.

Cel mai important aspect este finanțarea. Finanțarea trebuie să fie constituită din două părți: angajatorul și salariatul - 60 la sută, iar statul - 40%. Însă, statul asigură, astăzi, mai mult de 60% din persoane. La moment, avem un sistem solidar, plătim noi (angajatorii și salariații), dar beneficiază toată populația republicii. Dacă se va schimba acest mecan-

ism, vom susține lucrul acesta, căci indexarea sumei din anul precedent până la rata inflației este foarte puțin și este imposibil să faci medicină performantă.

Personalul este al doilea aspect foarte important. Cunoaștem care este numărul total de angajați, numărul de pensionari, numărul de tineri, numărul care pleacă peste hotare. În acest context, ca sindicate am abordat problema: ce facem cu toți bugetarii, cu cei care lucrează în sectorul real al economiei? Cine va munci în sănătate, educație, cultură? Salariile acestor categorii de salariați n-au fost majorate mulți ani. Noi ne-am adresat ca să fie o creștere economică de cel puțin de 4 la sută. S-a aprobat 3,8. Aceasta înseamnă că va fi un alt fond de salarizare, vor fi alte cote la bugetul fondurilor medicale. Bugetul care a fost aprobat la o creștere economică de 3 la sută. 0,8% - ar fi miliarde de lei suplimentar la fondul de salarizare, aceasta înseamnă rate suplimentare. Totuși, 4,1 este foarte puțin.

Confederația susține Federația „Sănătatea” și consider că trebuie să revedem Regulamentul cu privire la salarizare, de văzut ce putem modifica, inclusiv indicatorii de performanță. Concomitent, trebuie să cerem surse financiare suplimentare pentru salarizare, să stabilim acele criterii și acel cost. Fiindcă dacă nu stimulăm noi personalul medical, în 4-5 ani nu știu cine va rămâne în țară, nu știu ce fel de medicină o să avem. De rând cu educația, este o problemă foarte majoră. Fiindcă dacă nu hotărâm problema aceasta, nu avem perspectivă.

Stela GOREA,
președintele Consiliului
Municipal Bălți al Federației
Sindicale „Sănătatea” din
Moldova

De ani de zile vorbim despre finanțarea insuficientă a instituțiilor încadrate în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, în special, a celor din sectorul spitalicesc. Or, această situație persistă până în prezent și se răsfrânge negativ asupra bunei funcționări, inclusiv și nivelului de salarizare a angajaților. În mai multe instituții spitalicesci nu au fost plătiți indicatorii de performanță, în altele - nu s-a acordat ajutorul material. Se vorbește despre managementul inefficient pe interior. Apare, însă, întrebarea: toți conducătorii au fost selectați în urma concursului organizat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, respectiv, trebuie să fie cei mai buni dintre cei mai buni manageri. De ce în unele instituții managerul are posibilitate să-și onoreze în măsură deplină obligațiile ce țin de salarizare, iar în alte instituții - nu? Este de vină managementul inefficient? Or, finanțarea de către

Compania Națională de Asigurări în Medicină nu corespunde necesităților și cheltuielilor pe care le suportă instituția medicală? În acest context, propunem Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ca într-un interval scurt de timp, să facă un sondaj și să evalueze ce au solicitat instituțiile la contractare, cum de fapt au fost contractate pentru anii 2017-2018 și cum a fost asigurată respectarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile încadrate în sistemul de asigurări. Or, aplică punctul din Hotărârea care prevede aplicarea sancțiunilor administrative și disciplinare conducătorilor unităților medicale care nu respectă cotele stabilite pentru remunerarea muncii. Cum se va proceda în situația când conducătorul respectă această cotă, dar în același timp bugetul planificat la salarizare în limita cotei maxime nu a fost suficient pentru achitarea în măsură deplină a părții variabile a salariului?

Referitor la actuala majorare-indexare a salariului, considerăm că propunerea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale ce ține de indexarea cu 4%, este o palmă dată angajaților din sistemul de sănătate, lucrătorii medicali simțindu-se mai mult umiliți, decât luați în seamă. În acest context trebuie să susținem Biroul Executiv al Federației Sindicale „Sănătatea”, care propune, conform calculelor, o majorare de 10-15 la sută cel puțin, pentru anul 2018. Propun să împunem președintele Federației să se adreseze partenerilor sociali, de a negocia majorarea salariului.

Strategia aprobată de către Congresul VI, din 29 mai 2015,

la capitolul majorarea veniturilor salariale, prevede ca salariul angajaților din sistemul de sănătate să fie cel puțin la nivelul salariului mediu lunar al unui angajat din economia republicii. Pentru anul 2018, prin hotărâre de Guvern, s-a aprobat salariul mediu pe economie în mărime de 6150 lei. Unde suntem noi? Medicii au un salariu începând de la 4000 lei, la aceștia adăugăm 4% și vedem ce obținem.

Probabil că trebuie să avem o viziune clară: ce cerem, cât cerem și de când cerem, să fim consecvenți în acțiuni și să aplicăm toate pârghiile sindicaliste de care dispunem legal, astfel ca revendicările noastre să fie auzite și soluționate.

Larisa GRĂJDEANU,
președintele Comitetului
sindical al Spitalului
raional Telenești

Cheia succesului în acordarea asistenței medicale de calitate depinde de factorul uman. Trebuie să conștientizăm că criza resurselor umane din an în an se adâncește. Eforturile depuse de către Ministerul Sănătății, Muncii

și Protecției Sociale, administrația publică locală, conducătorii instituțiilor, Federația Sindicală „Sănătatea” nu dau rezultate.

Nu ademenesti un tânăr specialist cu 45 mii lei, indemnizație majorată, peste Prut acești bani pot fi câștigați în 2-3 luni. Tinerii specialiști își doresc condiții de muncă bune, locuință, tehnologii performante, condiții sociale mai bune pentru familii, creștere profesională continuă, salarii decente. Oare cer mult acești tineri sau poate noi ne mulțumim cu puținul?

Ne îngrijorează problema îmbătrânirii cadrelor medicale. Din numărul total de medici care activează - 30 la sută sunt de vârstă pensionară, dacă sumăm și pe cei care dețin grad de invaliditate, avem chiar 50 la sută. Se prevede implementarea reformei spitalicești, care probabil, o să fie cu aplicarea art. 861 din Codul muncii, în rezultat pensionarii vor fi demisionați și vom avea locuri vacante, așa cum s-a procedat cu

angajații din Sănătatea Publică.

Cu regret, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale vine cu propunerea de a exclude cuvântul „obligat” pentru achitarea ajutorului material angajaților. Ne întrebăm: câți lucrători medicali au beneficiat de ajutoare financiare de la stat pentru tratamente și investigații costisitoare? Din contra, propunem ca ajutorul material să fie achitat „obligatoriu” în mărimea unui salariu de funcție cu toate sporurile și suplimentele la salariu, precum prevede legislația în vigoare. Astfel, când angajatul pleacă în concediu cu adevărat să se odihnească, dar nu pe lângă perioada de concediu să mai solicite 1-2 luni, pentru ca să plece la lucru peste hotare în căutarea de câștiguri ca să-și rezolve problemele financiare familiare.

Din an în an crește volumul de lucru al medicilor. Au dreptate pacienții că medicul nu ridică capul din cartelă: vorbește și scrie. Nu aceasta își dorește medicul, el ar vrea comunicare recip-

rocă cu pacientul, dar nu are timp suficient.

În rezultatul implementării Regulamentului privind salarizarea angajaților din sectorul sănătății, medicii nu au simțit majorarea salariilor, chiar nici tinerii specialiști nu-s mulțumiți. Calculare simplă: un medic care lucrează pe un salariu șapte ore pe zi a câte cinci zile pe săptămână, cu peste 20 de ani vechime în muncă, categorie superioară, inclusiv pentru indicatori de performanță i se calculează un salariu de 5,175 lei, la mână primește circa 4 mii lei, oare acesta este un salariu decent? Peste 30 la sută din valoarea salariului este constituit din sporuri și suplimente la salariu pentru care medicul se consumă psiho-emoțional, fizic, lucrând în ture, lucru de noapte, zile de sărbători și odihnă, în condiții grele și vătămătoare pentru sănătate. Ultima majorare a salariului lucrătorilor medicali nici de cum n-a oprit exodul cadrelor medicale.

IMPORTANT

Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova aduce sincere mulțumiri liderilor de sindicat, activului sindical, membrilor Biroului Executiv, Consiliului Republican, Comisiei de cenzori, Confederației Naționale a Sindicatelor, partenerilor sociali, Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, colegilor deputați medici din Parlamentul Republicii Moldova, conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice, farmaceutice și de învățământ, care au contribuit la realizarea obiectivelor propuse de către Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova.

Concomitent, Federația Sindicală „Sănătatea” îndeamnă toate organizațiile sindicale membre să examineze la ședințele organelor electiv Raportul anual 2017 și Programul de activitate al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova pentru anul 2018 (care a fost adoptat de către Consiliul Republican, la ședința din 30 martie 2018, pe care-l puteți găsi în continuare) și să-și planifice propriile acțiuni de activitate.

În context, considerăm oportun ca liderii organizațiilor sindicale primare să informeze membrii de sindicat despre documentele aprobate de către Consiliul Republican, din 30.03.2018.

PROGRAMUL DE ACTIVITATE AL FEDERAȚIEI SINDICALE „SĂNĂTATEA” DIN MOLDOVA PENTRU ANUL 2018

Contând pe competența și capacitatea de muncă ale liderilor organizațiilor sindicale de toate nivelurile și ale activiștilor sindicali, Consiliul Republican al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova a aprobat Programul de activitate pentru anul 2018.

Realizarea Programului este posibilă numai prin consolidarea și solidarizarea eforturilor pentru apărarea drepturilor și intereselor de muncă, economice, profesionale și sociale ale membrilor de sindicat.

I. Biroul Executiv al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova va activa întru realizarea următoarelor obiective:

1.1. La capitolul „Dezvoltarea și modernizarea sistemului sănătății din Republica Moldova” va susține numai acele acte normative care vor asigura dezvoltarea și reformarea continuă a sistemului de sănătate, având ca scop: asigurarea accesului populației la servicii medicale de calitate; neadmiterea disponibilizării în masă a membrilor de sindicat; îmbunătățirea condițiilor de muncă și asigurarea unui trai decent al angajaților conform prevederilor Constituției Republicii Moldova.

1.2. Va întreprinde acțiuni pentru a evita imixtiunea în activitatea Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova din partea autorităților publice. La necesitate, va apela pentru susținere și ajutor la organizațiile sindicale naționale și internaționale.

1.3. Va susține organizațiile membre ale Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova întru realizarea programelor proprii de activitate.

1.4. Va evalua, în comun cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, realizarea prevederilor Convenției colective (nivel de ramură) pe anii 2018-2021.

1.5. Va înainta propuneri Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale privind:

- perfecționarea sistemului de remunerare a muncii angajaților din unitățile încadrate în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală și bugetare;

- aplicarea sancțiunilor administrative/disciplinare conducătorilor unităților medicale care ignoră îndeplinirea hotărârii comune a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova ce ține de valorificarea cotelor stabilite pentru remunerarea muncii angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în asigurările de sănătate;

- revederea indicatorilor de performanță în vederea micșorării numărului acestora și orientarea lor spre asigurarea calității asistenței medicale;

- elaborarea mecanismului de stabilire a necesităților de personal în baza indicatorilor de sănătate, solicitării asistenței medicale și perspectivelor de dezvoltare ale instituțiilor.

1.6. Va monitoriza realizarea Revendicărilor aprobate de către Congresul VI al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, adresate organelor de conducere ale Republicii Moldova.

1.7. Va asigura principiul de transparență ce ține de tratamentul balneosanatorial sanatorial al salariaților și odihna de vară a copiilor acestora în limita surselor financiare alocate în acest scop, precum și prin compensarea a 50 la sută din costul biletului de tratament pentru membrii de sindicat din mijloacele financiare ale Consiliului Republican al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova.

1.8. Va efectua, în comun cu Inspectoratul Muncii al Sindicatelor, controlul respectării legislației muncii în instituțiile medicale.

1.9. Va elabora și realiza un Program de formare de recrutori în comun cu Institutul Muncii al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

1.10. Va coopera cu structurile sindicale naționale și internaționale, partenerii de dezvoltare și organizațiile nonguvernamentale în vederea realizării proiectelor educaționale comune.

II. Obiectivele pentru realizare de către organizațiile sindicale teritoriale și primare

Organizațiile sindicale teritoriale și primare, membre ale Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, se angajează, în perioada următoare, să intensifice activitatea în scopul apărării drepturilor și intereselor de muncă, profesionale, economice și sociale ale membrilor de sindicat.

Pentru următoarea perioadă propunem spre realizare următoarele obiective:

2.1. Neadmiterea disponibilizării în masă și nejustificate a membrilor de sindicat.

2.2. Evidența fiecărui caz de ultragiure a lucrătorilor medicali și vor raporta Biroului Executiv despre acestea.

2.3. Continuarea, în comun cu administrația unității, lucrului privind crearea în fiecare instituție a Comisiei pentru dialog social „angajator-salariați” întru examinarea cazurilor de lezare a drepturilor și intereselor membrilor de sindicat.

2.4. Monitoriza respectării de către administrație a legislației muncii și examinarea, cel puțin o dată în an, la adunările/conferințele sindicale a situației economico-financiare a unității în baza căreia vor elabora un plan de acțiuni privind gestionarea corectă și eficientă de către administrație a mijloacelor financiare și bunurilor materiale.

2.5. Întreprinderea acțiunilor eficiente privind evidența reală a timpului de muncă și plata acestuia conform legislației în vigoare.

2.6. Asigurarea, în comun cu administrația unității, realizării prevederilor Convenției colective (nivel național) nr.15 din 09 iunie 2015 pentru aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Convenția colectivă (nivel național) nr.2 din 09 iulie 2004 „Timpul de muncă și timpul de odihnă” în vederea includerii duratei pauzei de masă în timpul de muncă.

2.7. Înaintarea propunerilor fondatorilor unităților medicale privind stimularea muncii lucrătorilor medicali din contul surselor financiare ale administrației publice locale prin acordarea ajutorului material, premiarea și stabilirea unui spor la salariul de bază, îndeosebi tinerilor specialiști.

2.8. Aplanarea conflictelor și litigiilor de muncă în baza principiilor parteneriatului social, în scopul reducerii tensiunii în colective.

2.9. Promovarea candidaturilor competente să reprezinte organizația sindicală în organele colegiale, în special în Comisia permanentă de tarificare, Consiliul medical, Consiliul de administrare.

2.10. Asigurarea, în comun cu administrația unităților, realizării normelor securității și sănătății în muncă, conform actelor normative, în special ce țin de:

- avizarea locurilor de muncă, ca acestea să corespundă normelor și regulilor de securității și sănătății în muncă;

- planificarea în devizele de venituri și cheltuieli a mijloacelor financiare suficiente pentru realizarea Programului de securitate și sănătate în muncă;

- constituirea în fiecare unitate medicală a Comitetelor pentru securitate și sănătate în muncă, conform Hotărârii Guvernului nr.95 din 05.04.2009.

2.11. Întreprinderea acțiunilor concrete pentru a nu admite imixtiunea administrației în activitatea organizației sindicale.

2.12. Asigurarea asistenței juridice membrilor de sindicat, prin: consultarea membrilor de sindicat privind litigiile individuale și conflictele colective de muncă; apărarea în instanțele de judecată a drepturilor și intereselor membrilor de sindicat; interzicerea discriminării în sfera muncii, inclusiv pe criterii de vârstă; examinarea operativă a petițiilor membrilor de sindicat.

2.13. Întreprinderea acțiunilor concrete privind consolidarea Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova prin:

- promovarea valorilor sindicalismului național și internațional în rândul membrilor de sindicat;

- sporirea motivației apartenenței la sindicat și recrutarea de noi membri. În acest scop de utilizat exemple pozitive concrete;

- selectarea și pregătirea rezervei de cadre, îndeosebi din rândul membrilor de sindicat tineri;

- stimularea morală și materială a membrilor de sindicat activi;

- informarea permanentă a membrilor de sindicat despre activitatea organelor electivale ale organizațiilor sindicale de toate nivelurile;

- prevenirea imixtiunii în activitatea organizației sindicale din partea administrației și altor structuri;

- instruirea membrilor de sindicat la nivel de teritoriu și organizație sindicală primară.

2.14. Sporirea accesului membrilor de sindicat la informație prin:

- organizarea și desfășurarea multidimensională a activităților informaționale;

- asigurarea fluxului informațional la nivel de organizație sindicală teritorială și primară;

- distribuirea buletinului informativ „Curierul sanitas” membrilor de sindicat;

- abonarea la săptămânalul „Vocea poporului” a tuturor organizațiilor sindicale și a activului sindical;

- monitorizarea informației de pe pagina WEB a Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova;

- stabilirea ca normă, săptămânal, să acceseze pagina WEB a Federației pentru a face o retrospectivă a activităților sindicale și să informeze membrii de sindicat despre acestea.

2.15. Efectuarea evidenței contabile și utilizarea mijloacelor financiare în strictă corespundere cu Regulamentul „Cu privire la administrarea bugetului sindical al organizației sindicale teritoriale (municipale, raionale) și al asociației”, aprobat prin Hotărârea Biroului Executiv al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova nr.10-46 din 27.09.2016.

2.16. Respectarea necondiționată a prevederilor Hotărârii Guvernului nr.290 din 19.04.2010 privind Regulamentul „Cu privire la prestațiile în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă a asigurărilor prin tratament balneo-sanatorial”.

2.17. Se propune Comisiilor de cenzori să efectueze, cel puțin o dată în an, controlul respectării Statutului Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova de către organele electivale ale organizațiilor sindicale membre ale Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova.

III. Monitorizarea și evaluarea programului

3.1. Organele electivale ale organizațiilor sindicale membre ale Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, în baza Raportului anual 2017 și prezentului program, vor elabora programe de activitate și vor informa trimestrial organizațiile sindicale respective despre realizarea acestora.

3.2. Biroul Executiv al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova va ține la control strict realizarea prevederilor Programului și, trimestrial sau la necesitate, va examina la ședințele în plen realizarea acestuia.

REALIZĂRILE FEDERAȚIEI SINDICALE „SĂNĂTATEA” ÎN PRIMUL TRIMESTRU AL ANULUI 2018

CONVENȚIA COLECTIVĂ (NIVEL DE RAMURĂ) PE ANII 2018-2021 – GARANȚIA DREPTURILOR ANGAJAȚILOR- MEMBRI DE SINDICAT DIN SECTORUL SĂNĂTĂȚII

La 31 ianuarie 2018, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova, în scopul realizării măsurilor coordonate ce țin de dezvoltarea și modernizarea ramurii sănătății; eficacitatea asistenței medicale populației; apărarea drepturilor și intereselor profesionale, economice, de muncă și sociale, colective și individuale minime pentru salariații, membri de sindicat, elevii și studenții din instituțiile medico-sanitare, farmaceutice, de învățământ, alte instituții din sistemul sănătății; asigurarea drepturilor și garanțiilor de activitate a Sindicatului, reprezentant al salariaților, au încheiat Convenție colectivă (nivel de ramură) pe anii 2018-2021.

Actul cuprinde 13 capitole, cu următoarele titluri: Dispoziții generale; Dezvoltarea și modernizarea sistemului sănătății; Încheierea, modificarea, suspendarea și încetarea; Sacțiunii contractelor individuale de muncă; Utilizarea forței de muncă și formarea profesională; Drepturile și obligațiile generale ale angajatorului și salariatului; Timpul de muncă, de odihnă și acordarea concediilor; Salariizarea și normarea muncii; Securitatea și sănătatea în muncă; Dezvoltarea parteneriatului social în sfera muncii; Reglementarea activității organelor sindicale – reprezentanți ai salariaților; Soluționarea conflictelor colective de muncă; Hărțuirea la locul de muncă; Dispoziții finale.

În document sunt incluse 13 anexe, precum: Contract individual de muncă; Regulamentul-tip intern al Unității; Lista-tip salariaților care beneficiază de concediul de odihnă anual suplimentar plătit; Lista funcțiilor și profesiilor care beneficiază de supliment la salariul de funcție (tarifar) pentru muncă în timp de noapte; Lista-tip a ramurilor „Sănătate și protecție socială” a lucrătorilor și locurilor de muncă cu condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare și deosebit de vătămătoare pentru care salariaților li se stabilesc sporuri de compensare în mărimi fixe; Modul de calculare a plății

muncii suplimentare în unitățile medico-sanitare cu evidență globală a timpului de muncă; Criteriile de acordare gratuită a alimentației de protecție a sănătății angajaților din unități; Regulament-tip privind premiile și acordarea ajutorului material salariaților; Nomenclatorul profesiilor și funcțiilor cu condiții de muncă vătămătoare, activitatea cărora acordă dreptul la concediu de odihnă anual suplimentar plătit și durata redusă a zilei de muncă a personalului medico-sanitar; Regulamentul privind modul de soluționare a conflictelor colective de muncă și desfășurarea grevelor la nivel de ramură, UTA „Găgăuzia”, raion/municipiu, unitate medico-sanitară, farmaceutică și de învățământ; Regulamentul cu privire la vechimea în muncă în specialitate; Regulamentul cu privire la mijloacele financiare în mărime de 0,15% raportat la fondul de salarizare al Unității; Hotărârea nr.9 din 18.05.2007 pentru aprobarea Regulamentului-tip privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru dialog social „angajator-salariați”.

Obiectivul prioritar al Convenției este realizarea în procesul dialogului social între părți a sporirii nivelului de trai al salariaților și familiilor acestora prin reglementarea salariului, luându-se în considerație creșterea prețurilor de consum și nivelul minim de existență, asigurarea plasării în câmpul muncii, echității sociale, drept principiu pentru crearea premizelor și grupe ale activității stabile a colectivelor unităților, asigurarea unei munci decente salariaților.

Această convenție trebuie să constituie baza de elaborare, negociere și încheiere a contractelor colective de muncă la nivelul mun. Chișinău și mun. Bălți, UTA Găgăuzia și de Unități.

Important de menționat că sub incidența noii Convenții colective cad salariații, membrii de sindicat și angajatorii care au împuternicit reprezentanții lor să participe la negocierile colective, să elaboreze și să încheie Convenția colectivă în numele acestora, în limitele angajamentelor asumate, precum salariații

și angajatorii care au aderat după încheierea acesteia.

Documentul mai spune că angajații-membri de sindicat au dreptul să ceară consultarea sindicatului, atunci când negociază un contract de muncă individual sau îl modifică pe cel actual.

Partenerii sociali nivel de Unitate, la elaborarea, negocierea și semnarea Contractului colectiv de muncă, trebuie să țină cont că acesta nu poate conține clauze care ar înrăutăți drepturile salariaților prevăzute de legislația în vigoare a Republicii Moldova și de Convenție.

Prevederile noii Convenții stabilesc pentru personalul medico-sanitar o durată redusă a timpului de muncă, care nu va depăși 35 ore pe săptămână, sau cel mult 7 ore pe zi la funcția de bază. Norma concretă este reglementată prin Nomenclatorul profesiilor și funcțiilor cu condiții de muncă vătămătoare, activitatea cărora acordă dreptul la concediu anual suplimentar plătit și durata redusă a zilei de muncă a personalului medico-sanitar, aprobat prin hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1223 din 09.11.2004, care este Anexa nr.9 din Convenție.

Concomitent, angajatorul poate stabili programe individualizate de muncă cu acordul sau la solicitarea salariatului. Această posibilitate trebuie să fie prevăzută în Regulamentul intern al Unității și în Contractul colectiv de muncă. Programul zilnic de muncă al salariaților se stabilește prin Regulamentul intern al Unității.

În convenție se menționează că la locul de muncă, unde, conform specificului activității, nu există posibilitatea încadrării în durata normală a timpului cotidian de muncă, pot fi stabilite forme speciale de organizare a continuității activității, după caz: gărzi, contravizite, program fracționat etc., cu avizul comitetului sindical și acordul salariatului. Durata schimbului nu poate fi mai mare de 12 ore. Durata repausului zilnic, cuprinsă între sfârșitul programului de muncă într-o zi și începutul programului de muncă în ziua imediat următoare, nu poate fi mai mică decât durata dublă a timpului de muncă.

Dacă într-o instituție există posturi vacante, lucrătorul medical poate să cumuleze funcțiile. În cazurile insuficienței de personal medical, salariații pot activa prin cumul la locul de muncă de bază sau în alte unități în volum de până la un salariu de funcție cu acordarea sporurilor și suplimentelor obligatorii stabilite de legislație.

Documentul spune că salariatul care prestează

munca și îngrijește unul sau mai mulți copii până la vârsta de 10 ani sau un copil cu dizabilitate severă sau accentuată în vârstă de până la 18 ani, cu acordul părților, beneficiază de reducere a duratei normale a timpului de muncă cu 2 ore pe zi, fără să fie afectate salariul de bază și vechimea în muncă. Iar, femeile care alăptează copilul beneficiază, la cerere, de fracționarea programului de lucru.

În conformitate cu prevederile noii Convenții, salariații din Unități, la prezentarea actelor corespunzătoare, beneficiază de concediu suplimentar plătit pe motive familiale, exprimat în zile lucrătoare, în cazurile: căsătoria salariatului - 3 zile; nașterea sau înfierea copilului - 1 zi; căsătoria copiilor salariatului - 1 zi; decesul părinților, socrilor, soțului, soției, copiilor - 3 zile; decesul rudelor de gradul II - 1 zi; încorporarea salariatului, membrului familiei în armată - 1 zi; persoanelor care au copii în clasele I, II, IX și XII - în ultima zi a anului școlar: jubilee (30; 40; 50; 60; 70 etc.) - 1 zi; trecerea la alt loc de muncă în altă localitate - 1 zi.

Totodată, actul în cauză stipulează că angajatul are dreptul să beneficieze de echipamente și materiale de protecție, precum și alimentație specială conform normelor legale.

Conform prevederilor Convenției colective nivel de ramură, lucrătorul medical va avea un avantaj la efectuarea controlului medical și la tratament și nu va sta la rând ca celelalte persoane.

Totodată, angajatul are dreptul să ceară acoperirea parțială a cheltuielilor pentru tratament folosind în acest scop resursele financiare de la serviciile contra plată și din mijloacele financiare economisite de către instituție.

Pe lângă acestea, Convenția stabilește că administrația instituției de comun cu Comitetul sindical urmează să ia toate măsurile pentru a preveni hărțuirea fizică și sexuală la locul de muncă. De asemenea, are obligația să ia măsuri pentru a preveni violența fizică și verbală față de salariați din partea pacienților, rudelor acestora și persoanelor terțe.

Prin prezentul articol am ținut să atragem atenția lucrătorilor medicali-membri de sindicat, asupra unor prevederi stipulate în Convenția colectivă (nivel de ramură) pe anii 2018-2021. Totodată, Vă informăm că textul integral al Convenției îl puteți găsi pe pagina WEB a Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova www.sindsan.md.

*Alexandra Virlean,
consilier, Federația Sindicală „Sănătatea”*

REALIZĂRILE FEDERAȚIEI SINDICALE „SĂNĂTATEA” ÎN PRIMUL TRIMESTRU AL ANULUI 2018

SANȚIUNI ADMINISTRATIVE PENTRU AGRESAREA LUCRĂTORILOR MEDICALI

La începutul anului 2016, Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova a inițiat Campania „Federația Sindicală „Sănătatea” alături de tine” cu genericul „NU agresai cadrele medicale!”.

Scopul implementării Campaniei menționate a constat în sensibilizarea factorilor de decizie pentru realizarea Revendicării nr.11, vizând completarea Codului contravențional, în vederea instituirii sancțiunilor administrative pentru persoanele ce atentează la onoarea, demnitatea, integritatea psihică și fizică a lucrătorilor medicali, aprobată de către Congresul VI al Federației Sindicale „Sănătatea”.

Întru realizarea scopului propus, Federația Sindicală „Sănătatea” a organizat diverse activități, ca flashmob-uri și spoturi publicitare.

Totodată, Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova a publicat și distribuit autocolante și pliante informative, în scopul evocării că lucrătorul medical este în serviciul cetățeanului și contribuie nemijlocit prin cunoștințele sale la ocrotirea sănătății întregii societăți, că activează în condiții de efort psihoemoțional sporit, risc profesional, și pentru a presta servicii medicale de calitate înaltă are nevoie de protecție sporită din partea statului, prin instituirea unor sancțiuni pentru persoanele care premeditat jignesc onoarea, demnitatea sau reputația profesională a lucrătorului medical.

Concomitent, conducerea Federației a dialogat cu deputații medici solicitând susținerea acestora în completarea Codului contravențional.

În rezultat, deputații - dna Valentina Stratan și dl Sergiu Sîrbu au înaintat, cu titlu de inițiativă legisla-

tivă un proiect de Lege pentru completarea Codului contravențional al Republicii Moldova, nr.218-XVI din 24 octombrie 2008, cu un articol nou „Ultragierea lucrătorului medical”.

Proiectul respectiv a fost votat de Parlament în prima lectură, fapt apreciat de societatea medicală.

Cu regret, însă, în a doua lectură proiectul nu a fost votat.

Având în vedere cazurile de agresiune a lucrătorilor medicali care riscă să devină o „normă” în societatea noastră, Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova a adresat o scrisoare (nr.01-03/081 din 15.03.2018, pe care o puteți găsi pe pagina WEB a Federației „Sănătatea” - www.sindsan.md) către Președintele Parlamentului Republicii Moldova, dl Adrian Candu, prin care a solicitat factorilor de decizie să revadă posibilitatea de a reveni asupra votării proiectului nominalizat în lectură finală.

În rezultatul acțiunilor întreprinse de către Federația Sindicală „Sănătatea”, la data de 23 martie 2018, Parlamentul a adoptat Legea nr.50 prin care Codul contravențional al Republicii Moldova a fost completat cu un nou articol 772 care stabilește răspunderea contravențională pentru acțiunea de ultragiere a lucrătorului medical.

Astfel, pentru jignirea intenționată sau pentru un alt comportament ce lezează drepturile lucrătorilor medicali în exercitarea obligațiilor de serviciu se prevede o sancțiune de la 500 de lei până la 1.250 lei. Pentru vătămare corporală și acte de huliganism se prevede o sancțiune de 1.250 de lei până la 7.500 de lei sau cu arest contravențional până la 15 zile.

Alexandra Vîrlan,
consilier, Federația Sindicală „Sănătatea”